

9. Rusalkina L. 2014. Formuvannya umin anhlomovnoho dilovoho spilkuvannya u maibutnikh likariv [Formation of skills of English speaking professional communication in future doctors]: dys. kand. ped. nauk. Odesa. 303 s.
10. Sysioeva S. 2011. Interaktyvni tekhnologii navchannia doroslykh: navchalno-metodychnyi posibnyk [Interactive technologies of studying of adults: educationally-methodological manual]. Kyiv. 324 s.
11. Slovnnyk ukrainskoi movy : v 11-ty t [Dictionary of Ukrainian language: in 11 vol.]. K. : Nauk. dumka, 1970–1980. T. 1–11.
12. Surmin Yu. 2015. Keis-metod: stanovlennia ta rozvytok v Ukraini [Case-method: formation and development in Ukraine]. Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy. № 2. S. 19-28. Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2015_2_5
13. Tamopolskyi O. 2019. Metodyka vykladannia inozemnykh mov ta yikh aspektiv u vyshchii shkoli: pidruchnyk [Methodology of teaching of foreign languages and their aspects at higher school: manual]. Dnipro: Universytet imeni Alfreda Nobelia, 256 s.
14. Tekuchev A. 1980. Metodyka russkoho yazyka v srednei shkole: uchebnyk dlia studentov ped. un-tov po spetsyalnosti [Methodology of Russian language at secondary school: manual for students of pedagogical universities by specialty] № 2101 «Rus. yaz. u lyteratura». M.: Prosveshchenye. 44 s.
15. Ukrainyskyi pedahohichnyi slovnnyk [Ukrainian pedagogical dictionary] 1997. / za red.. S. Honcharenka. K. : «Lybid». 374 s.
16. Yahupov V. 2002. Pedahohika: Navch. posibnyk [Pedagogy: educational manual]. K.: Lybid. 560 s. https://eduknigi.com/ped_view.php?id=191

В статтє вьяснено содержание понятій «метод обучения», «интерактивное обучение» .. Отмечено, что метод обучения украинскому языку как иностранному – это способ реализации образовательной, развивающей и воспитательной цели обучения, направленный на организацию эффективного образовательного процесса, основной задачей которого является достижения желаемого результата. Охарактеризованы основные интерактивные методы обучения украинскому языку как иностранному в медицинском учреждении высшего образования, а именно: метод деловой игры, метод умственного штурма, метод учебной дискуссии, метод тренинговых упражнений, метод смешанного обучения, кейс-метод, тезаурусный метод.

Ключевые слова: украинский язык как иностранный, ынтерактивный метод обучения, иностранный студент-медик, профессионально-коммуникативная компетентность.

Within the article, the content of concepts «method of education», «interactive education» has been found out. Scientific investigations concerning appearance of one or another interactive method of studying have been analyzed in both domestic and foreign didactics, as well as the role of each method has been described in formation and establishment of lingual personality, including a foreign medical student. It has been noted, that method of studying of Ukrainian as foreign language – is a way of realization of educational, developing and disciplinary aim of education, directed into organization of effective educational process, which main task is to achievement of desired result. Main interactive methods of studying of Ukrainians as a foreign language have been characterized at medical institution of higher education, namely: method of business-like game, method of mental storm, method of educational discussion, method of training exercises, method of mixed education, case-method, thesaurus- method. It has been noticed, that none of the listed methods is universal, that's why only the complex of distinguished methods will promote achievement of aim and tasks of educational process, in particular, mastering of Ukrainian language by foreign medical students. It has been emphasized, that selection of methods of studying of Ukrainian as a foreign language by medical students depends on chosen approaches and principles of studying of the discipline, specificity of theoretical and practical material, which must be assimilated by foreign students during studying at institution of higher education, as well as on pedagogical mastery and experience of work of teachers, conditions of implementation of educational process, available informative-communicative means of studying, etc. The attention has been payed to that presented methods of studying are effective only on condition of their integrated introduction to educational process, as each definite method is directed into formation of one or another practical skills and habits of a subject of studying, which are key components of professionally-communicative competency of a foreign student as a future highly-qualified and competitive specialist of medical branch.

Key words: Ukrainian as a foreign language, interactive method of studying, foreign medical student, professionally-communicative competency.

УДК 37.064:373.3/5:316.362-027.233.2
DOI 10.31339/2413-3329-2020-1(11)-177-180

Яров Тетяна Коріївна,
аспірант,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА: УСПІШНА ВЗАЄМОДІЯ ШКОЛИ ТА СІМ'Ї

У статті розкрито особливості співпраці школи та сім'ї в контексті педагогіки партнерства. Уточнено сутність понять «взаємодія», «співпраця», «співробітництво», «партнерство». Автором зацентовано увагу на важливості педагогіки партнерства сучасного ЗЗСО з родинами та обґрунтовано принципи і педагогічні умови, що забезпечують ефективність такої взаємодії. Частково проілюстровано практичний аспект реалізації педагогічних умов. У статті зазначено, що процес удосконалення співпраці школи та сім'ї – довготривалий та безперервний, його можна здійснювати у різних напрямках: гуманізації змісту і форм роботи; гармонізації взаємин педагогів та батьків; підвищенні ефективності застосовуваних педагогом у роботі з батьками інноваційних прийомів та засобів впливу.

Ключові слова: школа, сім'я, взаємодія, співробітництво, партнерство, співпраця, виховання особистості дитини, освітній процес.

Постановка проблеми. Концепція Нової української школи базується на якісно новому рівні побудови взаємовідносин між педагогами, учнями та їхніми батьками [3]. Проблема співпраці сім'ї і школи у вихованні дітей актуальна, складна і багатогранна. Насамперед, це стосується структури взаємодії, розподілу обов'язків, ролей, завдань і функцій між усіма

учасниками освітнього процесу, вироблення спільних дій. Як показує практика, надзвичайно гострим є це питання нині, коли авторитарна модель співпраці не лише морально застаріла, а й приховує чимало загроз. Адже система, у якій педагог або батьки безапеляційно диктують свої умови оточуючим, лише вносить деструктив до освітнього середовища. Щоб змінити ситуацію на

краще, сучасні заклади загальної середньої освіти втілюють у життя цікаві ідеї педагогіки партнерства, яка ґрунтується на гуманних відносинах.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій. Втілення принципу гуманізації має на меті взаємопроникнення сімейного і суспільного виховання, з метою створення для кожної дитини єдиного освітнього середовища. У сьогоденних умовах важливим є правило не паралельності існування, а взаємопроникнення школи і сім'ї, цих двох важливих соціальних інститутів [3]. В основі філософського розуміння взаємодії сім'ї та школи лежить судження про те, що за виховання дітей несуть відповідальність батьки, а всі інші соціальні інститути покликані допомагати, підтримувати, направляти їхню діяльність. Система родинно-сімейного виховання надзвичайно важлива у житті кожної людини. Саме тому Генеральна Асамблея ООН встановила Міжнародний день сім'ї, родини, який відзначається щороку 15 травня в усіх країнах світу.

Сучасні психологічні та соціально-педагогічні дослідження дозволяють стверджувати, що сім'я посідає дуже важливе місце серед факторів та соціальних груп, які впливають на формування особистості. Саме сім'я з її інтимно-особистими зв'язками, як ніяка суспільна установа, може забезпечити дитині емоційний захист, відчуття важливості та суттєвості свого існування, щирої зацікавленості в ній. Сім'я – це те середовище, у якому в дитини формується уявлення, де вона приймає перші рішення щодо себе, і де починається розвиток її соціальної природи.

Цінною для нашого дослідження є педагогічна спадщина гуманістів-просвітників, яка наповнена корисними порадами щодо виховання дітей у родинах: Я. Коменського («Материнська школа»); Д. Локка («Думки про виховання»); Ж.-Ж. Руссо («Еміль, або про виховання»); Й. Песталоцці («Як Гертруда вчила своїх дітей») тощо. На важливість родинного виховання вказували відомі діячі Г. Сковорода, С. Русова, Т. Шевченко, П. Куліш, Б. Грінченко, І. Франко, О. Духнович, Л. Українка, Т. Лубенець, Г. Ващенко. Актуальні питання загальної проблеми взаємозв'язку сім'ї і школи у формуванні особистості дитини висвітлені у працях В. Іванової, В. Котирло, І. Кон, О. Кононко, С. Ладивір, Т. Маркової, Л. Островської, Т. Пагути тощо.

Мета статті: розкрити особливості співпраці школи та сім'ї в контексті педагогіки партнерства.

Результати дослідження. Подібно до того, як дорослі проявляються себе, реалізують свої потреби, інтереси і прагнення в процесі соціальної практики, так і діти розвивають свої сили та можливості в умовах сімейного життя, і перш за все, через спілкування з рідними, включаючись в певну систему сімейних відносин. Однак важливість сімейного виховання ще не забезпечує його педагогічної ефективності. Воно досить часто характеризується стихійністю, а в зв'язку з цим буває, інколи одностороннім, не завжди послідовним та систематичним.

Вчитель та батьки, об'єднані у своїй діяльності, діють в інтересах дитини, створюють для неї належні умови. Від того, наскільки такі взаємовідносини будуть узгоджені, залежить успіх формування особистості в цілому. Саме взаємодія у педагогічному процесі сім'ї та закладу освіти здатна здійснювати особистісно-орієнтований підхід, формувати індивідуальність, активізувати творчий потенціал не лише дитини, але і педагогів, і батьків. Взаємодія батьків та освітніх закладів на сучасному етапі залишається об'єктом досліджень та дискусій. Так, О. Пухта [6], окреслюючи завдання спільного виховання дітей навчальним закладом та родиною, узагальнюючи зміст та форми цієї роботи, показує, як вони диференціюються в залежності від віку. Особливе місце тут відводиться педагогічній просвіті батьків. За останні роки створено кілька програм, де визначається необхідність залучення батьків до роботи з дітьми, а також підкреслюється важливість сприяння співробітництву з родинами.

Цілком природно, що визнання пріоритету сімейного виховання потребує іншого змісту взаємин сім'ї та освітнього закладу. Новизна цього змісту визначається поняттям

«партнерство», «співробітництво», «співпраця», «взаємодія». Це є синоніми, але не тотожні поняття. Тому логіка нашого дослідження вимагає з'ясувати сутність цих дефініцій. У Великому тлумачному словнику сучасної української мови знаходимо: *взаємодія* – взаємний зв'язок між предметами у дії, а також погоджена дія між ким-, чим-небудь; *співпраця* – спільна з ким-небудь діяльність; *співробітництво* – спільна діяльність, спільні дії. Поняття *партнерство* розглядаємо з трьох позицій: 1) положення партнера, того, хто бере участь з ким-небудь у спільній справі, занятті; 2) узгоджені, злагожені дії учасників спільної справи; 3) взаємні відносини, контакти держав, громадських угруповань, підприємств і т. ін., основані на взаємовигідності та рівноправності [2].

Робота ЗЗСО дає підстави стверджувати, що сучасний стан освіти потребує цілісного підходу до особистості дитини, яка тісно пов'язана з усіма організованими і стихійними, позитивними та негативними впливами як природного так і соціального оточення. Цим пояснюється необхідність ділового педагогічного взаємозв'язку сім'ї та школи на основі об'єднання їх виховних зусиль. Сутність взаємодії полягає в узгодженні в інтересах дитини вимог, дій навчального закладу і сім'ї, як суб'єктів її виховання; активне залучення батьків до педагогічного процесу, надання допомоги.

Нова реформа освіти націлена на створення «партнерських відносин» між вчителем, учнем і батьками. Вчителі повинні ініціювати і залучати родини до участі у побудові нової української школи, у здобутті спеціальних знань про вікові особливості дитини, знайомити з ефективними методами виховання [3]. Педагог та батьки діють в інтересах дитини, приймають рішення стосовно її виховання та навчання, створюють для неї належні умови. Від того наскільки ці взаємовідносини будуть узгоджені, настільки залежить успіх формування особистості в цілому. А саме, взаємодія в педагогічному процесі сім'ї та установи здатна формувати індивідуальність, активізувати особистий творчий потенціал не тільки учнів, але і педагогів та батьків. Партнерство, що ґрунтується на засадах кооперативної інтеракції, передбачає взаємодопомогу, співробітництво, узгодження зусиль, розглядається як цілісне явище в психолого-педагогічній системі.

Вітчизняні та зарубіжні дослідники розглядають проблему допомоги батькам також із точки зору співробітництва сім'ї і навчального закладу. В педагогічній літературі з проблем взаємодії сімейного та громадянського виховання виділяють три типи зв'язків між сім'єю та навчальним закладом [5]. Зупинимось на цьому детальніше.

До першого типу відносяться зв'язки, які спрямовані на те, щоб оптимізувати вплив сім'ї на дитину шляхом підвищення педагогічної культури батьків. Такі зв'язки називаються компенсаторними. На практиці вони здійснюються через такі форми роботи як батьківські збори, консультації, лекторії, тощо. Суть таких зв'язків можна передати словами: «Школа – сім'я». Зв'язки другого типу передбачають залучення батьків до освітнього процесу в школі. Формула впливу «Сім'я – школа», і такі зв'язки теж мають компенсаторний характер. Практичні прояви таких зв'язків – допомога школі з боку батьків: організація колективних заходів у закладі, налагодження роботи гуртків. Зв'язки третього типу – координаційні. Вони виникають тоді, коли батьки і педагоги стануть партнерами і спільно застосовують свої можливості для кращого виховання дітей.

Варто зазначити, що при всіх трьох типах зв'язків між сім'єю та навчальним закладом домінуючими є принципи співробітництва: взаємоповага, взаємодовіра, взаєморозуміння між родинами та педагогом, партнерство й чітке усвідомлення своєї ролі та відповідальності в спільній взаємодії, любов до дитини, прийняття і повага її як особистості, розуміння її проблем. До умов, що забезпечують ефективність взаємодії, можна віднести: високу культуру спілкування батьків та педагогів, доброзичливість, неупередженість у розв'язанні різних проблем, забезпечення мотивації взаємодії, актуальність та конкретність спільних завдань.

Педагоги-практики зазначають, що удосконалювати роботу з батьками – це у разі необхідності вносити зміни, які збагачують зміст і форми роботи, покращують різні її показники, роблять більш доцільною, сучасною, гнучкою. Процес удосконалення – довготривалий та безперервний. Його можна здійснювати у різних напрямках: гуманізації змісту і форм роботи з сім'єю; гармонізації взаємин педагогів та батьків; підвищенні ефективності застосовуваних педагогом у роботі з батьками прийомів та засобів впливу. Усі форми роботи, що проводяться в школі повинні враховувати такі особливості батьків: право на власну думку, точку зору, систему цінностей; інформувати не лише про обов'язки батьків, але й про права, а ними вони можуть скористатись; у готовності позитивно поставитись до проявів батьківської ініціативи та творчості, заохочувати їх; вміти не лише повчати батьків, але і вчитися у них.

Взаємодія являє собою спосіб організації спільної діяльності з родинами, яка здійснюється на основі соціальної перцепції за допомогою спілкування. Завдання взаємодії: забезпечення дитині в сім'ї та навчальному закладі оптимальних умов для повноцінного фізичного і психічного розвитку, сприяння задоволення її потреби в емоційно – особистісному спілкуванні, розвиток її творчих інтересів та здібностей, підвищення рівня сформованості педагогічної культури педагогів та батьків. Щоб найкраще, найвідповідальніше підійти до виховання дитини, батьки разом з педагогами повинні збудувати свої стосунки на принципах взаємної поваги, розуміння важливості один одного і усвідомлення того, що таке партнерство матиме довготривалий вплив, на користь усіх.

Варто також зацентрувати увагу на тому, що процес налагодження взаємодії з батьками ефективний за дотримання педагогами певних психолого-педагогічних умов. На нашу думку, це:

- використання заходів, спрямованих на підвищення авторитету батьків. До прикладу: спортивне свято «Тато, мама, я – спортивна сім'я», батьківські посиденьки, телеміст «Батьки – діти», година спілкування «Зустріч поколінь». У спілкуванні з батьками слід уникати категоричного тону, який може спровокувати образи, роздратування. Нормою мають стати стосунки, засновані на взаємоповазі. Цінність їх полягає у розвитку почуття власної відповідальності, вимогливості, громадянського обов'язку як учителів, так і батьків;

- довіра до виховних можливостей батьків, підвищення рівня їх педагогічної культури й активності у вихованні. Психологічно батьки готові підтримати потреби школи. Навіть ті батьки, які не мають педагогічної підготовки й освіти, з розумінням і відповідальністю ставляться до виховання дітей. Зокрема, під час дистанційного навчання учнів у тісній співпраці з педагогами батьки надають учням освітні послуги; мають більше можливостей сприяти вихованню дітей.

- педагогічний такт, неприпустимість необережного втручання в життя сім'ї. Сучасний педагог – особа офіційна, але за специфікою своєї роботи може стати свідком стосунків, які приховуються від сторонніх. Якою б не здавалася йому сім'я, вчитель повинен бути тактовним, ввічливим, інформацію про сім'ю використовувати лише для допомоги батькам у вихованні дитини;

- життєстверджуючий, мажорний настрій при вирішенні проблем виховання, опора на позитивні риси дитини, орієнтація на успішний розвиток особистості. Формування особистості дитини передбачає подолання труднощів, протиріч у її житті. Важливо, щоб це сприймалося як вияв закономірностей розвитку (нерівномірність, стрибкоподібний характер, причинно-наслідкова

обумовленість, вибіркове ставлення дитини до виховних впливів), тоді складнощі, протиріччя, несподівані результати не викликать розгубленості у педагога.

Як засвідчує практика, останнім часом з тих чи інших причин школа і сім'я перебувають у стадії перманентної конфронтації. Шкільні педагоги дають негативні характеристики сім'ї, звинувачуючи батьків у самоусуненні від виховання власних дітей, у брутальному, навіть жорстокому ставленні до них. Батьки, у свою чергу, зневажливо ставляться до вчителів, указуючи на їхній низький професійний рівень, невисокі моральні якості. У багатьох сім'ях не вважають за необхідне звертатися до педагогів з приводу проблем, які виникають у вихованні дітей. До педагогів батьки звертаються зазвичай тоді, коли вже запізно. Сім'я і школа – потенційні природні партнери у вихованні дітей – часто виявляються реальними супротивниками, а поміж ними в епіцентрі ворожих взаємин і агресивних висловів постає дитина, яка вимушена пристосовуватися, лицемірити, що призводить до проявів аморальної поведінки. Попри все за певних умов гострота проблеми взаємодії школи і сім'ї в сучасних умовах може бути знята. Для цього необхідно, аби суб'єкти взаємодії вибудовували основи культури спілкування, такі необхідні для розв'язання проблем дитини. Останнім часом психолого-педагогічна наука робить спроби окреслити шляхи відмови від традиційних і запропонувати нові підходи в розв'язанні проблем взаємодії сім'ї та школи, виховання дітей та підлітків. Зокрема:

- педагог має усвідомити: культура передбачає недоторканість родини й невтручання в сімейні взаємини. Втручання в життя сім'ї можливо у виняткових випадках, коли нехтуються інтереси дитини, коли її здоров'я, життя, добробут перебувають у небезпеці з вини батьків або інших дорослих членів сім'ї.

- школа – не рідний дім, а сім'я ніколи не замінить школи. Звідси випливає, що логіка шкільного та логіка сімейного виховання не тотожні. Розводчачі виховні сфери школи і сім'ї, педагог має враховувати психологію дитинства й дорослішання дитини і, певним чином зближуючи ці дві сфери, у жодному разі не намагатися підмінити собою батьків і не інструментувати шкільне життя як життя родинне.

- школа не є частиною ринкового простору, оскільки не надає послуг, не торгує крамом, не обслуговує батьків. Школа – інститут соціальний, її призначення – передавати як естафету духовні надбання людства й учити дитину жити у світі матеріальних продуктів культури. Школа вільна від батьківських вказівок і настанов в організації своєї професійної діяльності. Школа незалежна від батьків у будові життєдіяльності школярів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, сучасний ЗЗСО повинен постійно прагнути до взаємодії з сім'єю. Це знаходить своє відображення в корекції сімейного виховання, у педагогічній просвіті батьків тощо. У контексті педагогіки партнерства вчителі мають знати, з якої сім'ї прийшла в школу кожна дитина, яка структура цієї сім'ї, у якому стані перебуває родина і які тенденції зумовлюють її розвиток. Сьогодні для педагогів важливо: пізнати кожного школяра; знати, як він мислить, відчуває, сприймає; вивчити характер, волю, інтереси дитини; вивчити особливості її організму; максимально зблизити сім'ю та школу на основі партнерства, співробітництва, взаємоспілкування, взаєморозуміння, взаємодопомоги. Це зробить взаємодію вчителів та батьків більш конкретною, осмисленою, результативною.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розкритті педагогіки партнерства школи і сім'ї через призму творчої спадщини В. Сухомлинського.

Список використаних джерел

1. Батьківські збори / Т. В. Виноградова. – Х.: Вид. група «Основа», 2006. – с. 237.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ; Ірпінь: Перун, 2005. – VIII, 1728 с.

3. Концепція «Нова школа. Простір освітніх можливостей» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/>. – 40 с.
4. Кузьмінський А.І. Педагогіка: підручник / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К.: «Знання-Прес», 2003. – 418с.
5. Оржеховська В.М. Взаємодія навчального закладу і сім'ї: стратегії, технології і моделі / В. Оржеховська // – Х.: Видавництво «Точка», 2007. – 192 с.
6. Пухта О. Співпраця батьків та школи у вихованні дітей / О. Пухта // Педагогічний пошук. – 2006. – № 3(5). – С. 74–75
7. Сухомлинський В.О. Мікроклімат вашого дому. / Вибр. Твори в 5-ти томах. – Т.5. –К., 1977.

References

1. Vynohradova, T.V. 2006. *Bat'kivs'ki zbory [Parent meeting]*. Kharkiv: Ed. group "Osnova".
2. Busel, V.T., ed. 2005. *Velykyi tлумachnyy slovnyk suchasnoyi ukraïns'koyi movy : 250000 [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language: 250000]*. Kyiv; Irpen: Perun.
3. Kontseptsiya «Nova shkola. Prostir osvıtnikh mozhlyvostey» [The concept of "New school. Space of educational opportunities"]. [online] Available at: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/>.
4. Kuz'mins'kyy, A.I. and Omelyanenko, V.L. 2003. *Pedahohika [Pedagogy]*. Kyiv: «Znannia-Pris».
5. Orzhekhov's'ka, V.M. 2007. *Vzayemodiya navchal'noho zakladu i sim'yi: stratehiyi, tekhnolohiyi i modeli [Interaction between school and family: strategies, technologies and models]*. Kharkiv: Publishing House «Tochka».
6. Pukhta, O., 2006. Spivpratsya bat'kiv ta shkoly u vykhovanni ditey [Cooperation of parents and schools in children upbringing]. *Pedagogical search*, 3 (5), pp. 74-75.
7. Sukhomlyns'kyy, V.O. 1977. *Mikroklimat vashoho domu. Vybr. tvory v 5-ty tomakh. T.5 [The microclimate of your home. Select works in 5 volumes. V.5]*. Kyiv.

В статтє раскрыты особенности сотрудничества школы и семьи в контексте педагогики партнерства. Уточнена сущность понятий «взаимодействие», «сотрудничество», «партнерство». Автором акцентировано внимание на важности педагогики партнерства современной школы и семьи, обоснованы принципы и педагогические условия, обеспечивающие эффективность такого взаимодействия. Частично проиллюстрирован практический аспект реализации педагогических условий. В статтє указано, что процесс совершенствования сотрудничества школы и семьи – длительный и непрерывный, его можно осуществлять в различных направлениях: гуманизации содержания и форм работы; гармонизации взаимоотношений педагогов и родителей; повышении эффективности применяемых педагогом в работе с родителями инновационных приемов и средств воздействия.

Ключевые слова: школа, семья, взаимодействие, сотрудничество, партнерство, сотрудничество, воспитание личности ребенка, образовательный процесс.

The author of the article reveals the peculiarities of cooperation between school and family. There are specified the essences of partnership, interaction, cooperation and collaboration. The modern researches in the field of philosophy, pedagogy, psychology, sociology allow confirming that the family is the dominant factor and social group that influence on the personality formation. The author emphasized the importance of partnership pedagogy between school and families and substantiated the principles of collaboration: mutual respect, mutual trust, mutual understanding, clear awareness of their role and responsibility in joint interaction, acceptance and respect for her as a person. The author emphasized on the importance not of their parallel existence, but of interpenetration. There are substantiated the pedagogical conditions that ensure the effectiveness of such interaction: high culture of communication between parents and teachers, benevolence, impartiality in solving various problems, ensuring the motivation of interaction, relevance and specificity of common tasks. The practical aspect of realization of these conditions is partially illustrated. The article states that the process of improving the school-family cooperation is long-term and continuous. It can be done in different directions: humanization of the content and forms of work with the family; harmonization of relations between teachers and parents; increasing the efficiency of the techniques and means of influence used by the teacher in working with parents, etc.

Key words: school, family, interaction, collaboration, partnership, school and family cooperation, education of the child's personality, educational process.

УДК: 370:159.9

DOI 10.31339/2413-3329-2020-1(11)-180-182

Gergely Hladonik,

teacher-trainee,

Ferenc Rákóczi II Transcarpathian College of Higher Education, Berehovo

VERBS OF REPORTING IN ACADEMIC WRITING

Reporting is an important linguistic phenomenon in academic writing. Writers introduce background of current research and review previous studies to 'create a research space'. Making reference to claims, activities and findings of previous researchers and evaluate them appropriately is crucial in constructing a research paper. Reporting in academic writing serves a range of purposes: to present what has been done as well as what has not been done in a field; demonstrate the writer's familiarity with the field; as tools to persuade; to locate the writer's work in the larger context. The major source of data considered for this study is a collection of articles from the "International Journal of Language and Linguistics", "International Journal of Literature and Arts" and "Education Journal". These three journals were purposively selected. The journals mentioned above were chosen because they regularly publish stories and reach out to a large percentage of the reading public.

Key words: reporting verbs, academic writing, prominence, information prominent, author prominent

Problem. Data collected in any research becomes meaningful only when it is well organized and explained. This study, therefore, found both qualitative and quantitative method of research useful. Qualitative content analysis surpasses merely counting words or extracting objective content from texts to examine meanings, themes and patterns that may be

apparent or covert in a particular text. It allows researchers to understand social reality in a substantive, but in scientific mode. Quantitative research decreases the data to numbers and so authorize the researcher to present figures and facts on tables in order to support understanding. The main aim of the study is to show the frequent distribution of reporting verbs in

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>